„ЗАСТАВА“ излази редовно средом петком и недељом на целом табаку а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 161. У Новом Саду у уторак 21. октобра (2. новембра) 1886. ГОДИНА XXI.

Одлука новосадског збора.

Збор Новосађана Срба бирача за српско-народни црквени сабор, сакупљен данас 19. октобра 1886. год. у просторијама српског народног позоришта, доноси једногласно ову одлуку:

1.) Сакупљени бирачи тврдо су уверени, да ће се на наступајућем сабору испунити жеља народна и молба народних посланика, која је изражена у адреси саборској. У том случају сакупљени бирачи очекују, да ће сабор предузети дозиђивање наше автономије онако, како ће народни уплив бити очуван, напредак омогућен, и како то прописују сомборске одлуке.

2.) Ако би одговор на адресу испао неповољан; на име, ако се у адреси изражена молба не би уважила, која молба гласи: **„да се суспендовано право српског народа на слободан избор митрополита патријара успостави,“** онда искувљени чланови овог збора очекују, да ће народни посланици остати непоколебиви и очувати своју у адреси задану реч, те у таквим изнимним околностима, кад успешно делати не могу, неуспешно делати неће, нити ће за такво стање одговорност на себе узети.

У Новом Саду 19. октобра 1886.

Перовођа: **Милан Јовановић.** Председник: **Петар Татић.**

Изјава Шајкаша.

Пошто је време до отварања нашег српског народног црквеног сабора тако кратко, да се не може збор свију шајкашких бирача да сазове и одржи, то у споразуму са више бирача и једномишљеника овако јавно изјављујемо: да смо вазда били за то па и сад смо: да се наша законита права и народно-црквена аутономија одржи и још боље усаврши; па према томе очекујемо од нашег поштованог господина посланика, да ће сходно у адреси израженој жељи и захтеву нас достојно заступати и адресе се придржавати; јер држимо, да се под нередовним приликама, које би услед неповољног одговора адресе настале, не може радити. Саборски посланици треба народу дату реч да одрже и да очувају народни понос и народно право.

У Шајкашкој 18. (30.) октобра 1886.

Марко Катић, Новак Локић, Новак Гаврилов, Александар Мирковић, Лазар Остојић, Алекса Попов (Жикелић), П. Теофановић, Анта Попов, Аћим Каранов, Исак Недељков, Тома Малешев, Јоца Урошевић, Милош Лукић, Урош Ивков, Исак Тапавица, Лазар Милић, Сима Вучерић, Тоша Нешин, Коста Тапавица, Срета Вуков, Алекса Ивков, Сава Чичовац, Ђока Радин, Јевта Попов, Петар Доловац, Савин Глиша, Милош Малић, Мита Савин, Стојадинов Сава, Велизар Арсенијевић, Тома Панков, Глиша Панков, Сава Прибић, Рада Паунић, Васа Диздар.

Избор посланика у Панчеву.

Панчево, 20. октобра. Панчево је проговорило! При избору, који се јуче у недељу одржао, изабран је једногласно за посланика на карловачки сабор Никола Павловић стари члан српске народне слободоумне странке. Противници, Касапиновићева клика, не смедоше кандидата ни истаћи, али хтедоше свој пораз маскирати пристајањем уз народ, но народ их одби. Проту Живковића, Каменка Јовановића и Светислава Касапиновића нехте народ чути. Светислав Касапиновић, досадањи посланик, тражио је реч, да говори о свом последњем раду па српском народно-црквеном сабору, но народ му не даде речи. Српска народна слободоумна странка слави своју сјајну победу над противницима — нотабилитетлијама. Живела народна свест!

НАРОД ЈЕ РЕКАО СВОЈУ.

Донели смо одлуку новосадских бирача. Изнели смо изјаву дичних Шајкаша, а жицом нам дође глас, да је у Панчеву уместо Касапиновића изабран за народног посланика Никола Павловић, бивши панчевачки градоначеоник и стари и опробани члан српско-народне слободоумне странке

Време је кратко било, да наш народ свугде искаже на јавним зборовима или тек само у писменим изјавама своје мишљење, али ми смо уверени да наш народ свугде тако мисли, као што мисл Новосађани и Шајкаши и као што су Панчевци својим избором показали. Ми смо уверени, да нема Србина, који се не слаже са новосадском одлуком. Што изрекоше Новосађани на свом збору, то осећа и тако мисли цео народ српски.

Народ је српски дакле изрекао своју реч. Народ хоће, ако стисне на саборску адресу повољан одговор и ако према тим нестане препреке, која је сметала успешном раду, да наш сабор у народном духу зида даље на здању наше автономије. Али ако по несрећи стигне неповољан одговор, ако т. ј. и даље остане Герман на патријаршеској столици, онда српски народ неће да зида град Скадар, као што су чинила браћа Мрњачевића, којима је по народној песми вила обноћ разрушила оно, што су они обдан назидали. У овом случају српском народу не би рушила вила зграду, коју би му његови посланици зидали, али све да је и куга, то би опет једно и исто чинило. Вила ил куга — тек зграда би се рушила. Вила ил куга — тек сав би рад око зидања зграде неуспешан био.

Народ је по томе изрекао своју реч. Народ је отворено и одлучно рекао, шта хоће и шта од својих посланика очекује.

Сад је ред на посланицима, да се одазову народу и да у данашњим судбоносним приликама изрекну своју реч. Сав је српски народ упро у њих очи, јер сад у њиховим рукама лежи судбина наша. Од њиховог владања зависи све.

Ми смо уверени, да ће наши посланици вршити своју дужност. Ми смо убеђени, да наши посланици неће жртвовати наша света права, као што су два брата Мрњачевића преваром жртвовали младу Гојковицу и узидали је, само да би могли подићи град Скадар. Ми држимо, да се ни један од наших народних посланика наћи неће, који би хтео, да узида и сахрани нашу автономију, па да на гробу њезином процвета Германова слава.

Народ је рекао мушку и одлучну реч, а ми се надамо, да ни наши посланици неће иза народа остати, него да ће својим радом осветлати народу образ, да ће очувати народна права неокрњена и народну част неоскврњену.

Народ је рекао своју реч, па ће сад бити на народним посланицима, да и они своју рекну, а широм српског народа шапућу се речи Јевросиме мајке, које је изрекла своме сину Краљевићу Марку: „Боље ти је изгубити главу, него своју огрешити душу!..“

Са новосадског збора.

По што се беше искупило преко две стотине бирача, отвори збор сходном кратком беседом и поздравом Милан Јовановић.

За председника збору би изабран честита старина Пера Татић, а за перовођу Милан Јовановић.

Председник се захваљује на почасти и позива извештача Јашу Томића, да у име сазивачког одбора изнесе свој предлог.

Јаша Томић (као извештач): Браћо! Шта ћу да вам кријем у кучине; зли се гласи о нами пронели. Можда сте читали у новинама; можда су вам говорили на улици; мож да су вам у кућу долазили, те говорили, да смо се ми данас сакупили, да градимо расцеп и неслогу. Кажу: „наши су путеви тавни“. Браћо! Пословица каже: ко се брани, крив је. Али ко је крив, тај не иде усред дана, свету на видику. А ми смо овај данашњи збор објавили великим цедуљама; ми смо га објавили на челу „Заставе“; ми смо га пријавили власти. Што чинимо, чинимо пред богом и пред људима; а тако не чине кривци. Ево нам дела! Ако буде то дело ружно, нек се жигоше; биће нам црн образ. Ко је хтео, да зна ко смо, био доћи па видети; ко је хтео да зна, шта ћемо, био доћи, па чути. И највећи злочинац има права да тражи, да га суде по делу; по делу нека суде и нас. А све, што се пре овог збора о нами разносило, то допустите да жигошемо као бабску гатку. Поштен човек пре дела не суди. Шта ћемо ми овде?— Договор братски и обавештење. Настао је важан тренутак, сабор се сазвао, о нашој кожи ће да се ради. Чешемо се; да боме; сврби нас. Ал коме може то бити криво? Има нас у гњу и опанку. Ја велим и треба тако, кад је о народу реч, нек говори и народ. Нек је ко мали ко зрно маково; ако је члан овог народа, хоћу да га чујем. Христос је казао: „пустите и децу к мени.“ Ко ће народу запушити уста? Народ знојем и трудом одржава ово; он је саградио школе и цркве; тамо се његова деца уче, тамо се народ моли богу, па ко му сме забранити реч? Не сме му нико забранити; златна је реч народа; јер народ неће себи очи копати; народ је најбољи свој чувар. И кад се скупимо, да кажемо своју реч, није из беспослице; ми мислимо да ће се рећи: ово је народна реч; капу доле пред народом. Ако се преваримо, биће јадно, ал ми криви нисмо.

Браћо! Шта показује овај збор? Сабор је сазван; ми смо на окупу; будни смо! Нисмо камен да се не мичемо. Казаћемо као људи; учиниће мо што можемо.

Данас се крши и ломи; ми смо дошли, да подупремо нашим леђима. Пита се, шта ми мислимо о нашем сабору. Ја браћо мислим, да не може бити питање о начелу, јер се не може сваки дан почињати из почетка. Да данас неко нешто уради, па сутра то да забаци и почне из нова, могли би га слободно питати, па где ти је била јуче памет? Ви знате, како смо почели. Било је годинама писања. Лане дође до видовданског збора; углавили

ЛИСТАК.

ГЕРМАН И РУМЉАНИ.

У сокачићу, какове обично означују са изразом „иза божији леђа“ стоји пред неком ниском кућицом дечак, по прилици око 11 година, сиромашки одевен, но при том румених образа и бистра погледа, пак сваки час погледа на север, као да отуда некога жељно очекује. Мора да му се досадило већ чекање; јер сваки час отимају му се из грлашца речи: „О боже, још је никако нема, а већ почиње сумрак!“ Неко га одостраг куцну у раме са речима: „Ај момче, што си се тако замислио?“ На ове речи окрене се овај деран, и кад виде свога до скора школског друга, који бијаше опасао плаву кецељу, — знак да је већ шегрт, — рече му: А гле Пере! А ти већ шегра! А код кога си стао на занат?

Запитани му одговори, код мога ујa-Алексе шустера. Сад сам још на проби на четрнаест дана, а пошто ово време истиче, направићемо уговор, да ме ујак за три године ослободи, па онда слава! Ал збиља, — настави даље, — а шта си ти наумио, кад ћеш ти у нашу гарду?

Е, ја, одговори запитани доста несигурно, ја, — ја не знам; ја сам наумио у гимназију, ако бог да! Баш сад изгледам матер, продужи за тим даље; отишла је у Карловце да моли патријара, да ме прими у „благодејаније,“ знаш то је завод, где сироти ђаци добивају бесплатно ручак и вечеру, — пак ето је још никако нема, а ја сав горем од нестрпљења, да чујем шта је тамо израдила.

Е лепо Владо, да ти је сретно!. Ал гле мене, ја забрбљао с тобом, а већ се вата сумрак. Морам да се журим, да однесем ове цицеле госп. поп-Васи, ту ће пасти фајн трингелд.

* * *

После овака разговора ови се дечаци растадоше. Пера задовољан са својим стањем оде својим путем, а Владимир остаде сам, да и даље снева о својој будућности.

Но да видимо како је прошла Владина мати у Сијону.

Владина мати ушавши у двор, пријави се послужитељу Ђури и каже му, ради чега је дошла. Овај је баш био добре воље, пак не само што је њен поздрав узео на знање, него чак и тако понизио, да је сиротицу сасвим пријатно запитао: А молим, кога да пријавим његовој светости?

Ја сам С. М. из Руме одговори ова. Из Руме? пофтори Ђура, отежући о о „из Руме.“ Е онда ми вас је жао, не могу, не смем вас пријавити! Али молим вас, стаде сирота Владина мати поправљати, нисам баш из Руме; ми смо т. ј. само за сада из Руме, иначе ми смо из П., ја сам кћи покојнога поп-Ј. из П. доброга пријатеља његове светости. . . Бадава, бадава, прекине јој реч Ђура, ви сте ипак из Руме, а ја имам строгу заповест, да никога из Руме његовој светости не пријављујем, па за то не могу ни вас пријавити.

Са сузним очима врати се сирота Владина мати к пријатељици код које је одсела и испричаваше овој све како је било.

Ова јој посаветује, да отиде после подне у дворску башту, тада је обично патријар тамо па нека му тамо своју молбу предложи. Као што се дављеник хвата за сламку, тако и ова сиротица пристане, да своју молбу ма овим начином до патријара протури. У своје време оде у дворску башту и заиста нађе тамо патријара окружен познатим његовим трчилажама. Приступи му руци и каже му своју жељу. Но кад спомену, да је из Руме, као да је ко његову светост полио врелом водом, тако се разјари, сав задрхта од гњева, те прасну на сироту жену: До ђавола и ти и твој род! Какво благодејаније? Вас да помажем? Вас? Та волијем мој новац у Дунав да бацим. . . Јадна сиротица покуша да се поправи, да није из Руме, те протепа: Ал молим ваша светости ја сам кћи покојнога попа. Но његова светост не даде јој да доврши што је хтела да каже, него јој упаде у реч: Ма да си божија кћи, кад си из Руме вуци ми се испред очију док си читава! Пак да не би слушао, како би можда сиротица и даље говорила, устаде нагло са клупе и одјури у двор, гунђајући успут: „Још ми сме доћи на очи! Вас да помажем! Та у Дунав би вас све“. . . . .

Ето, тако прође сирота Владина мати у Сијону!

* * *

После неколико дана састадоше се опет Влада и Пера. И Влада је међутим постао шегра. Како опази Пера Владу са кецељом о врату, пружи му руку и рече: Дакле од гимназије ништа! Е па све једно! Него дедер молим те, приповедај ми, како је било у Карловци?

Владимир на тај позив уздахну, и све му

смо пут, којим ћемо ићи. Ко је рекао: слажем се, оног смо бирали за посланика. На сабору су посланици написали адресу. Рекоше у адреси, по видовдански једну али крупну. Осврнули су се по автономији, те рекоше: овде је нешто запело; има препрека, незаконитости, наметнут патријар треба га уклонити. Док се то не уклони, радити се не може. Видеше, где се између посланика и автономије испречио читав зид, те рекоше: не вреди ударати главом о зид.

Ми се надамо да ће се учинити по адреској молби. И онда се тврдо верује, да ће наши посланици у смислу видовданског збора ићи напред, да ће очувати народни уплив и обезбедити напредак.

Али ако не стигне повољан одговор на адресу, онда не може бити о томе питање, шта да се ради, јер је то питање решено. Питање је о политичком поштењу. Што се почело, нек се доврши; што се казало, нек се учини. После оноликих зборова, после оноликог обрицања, нек се одржи реч. Не сме бити колебања, јер ће малаксати вера народна; народ ће осетити да је — преварен.

Пита се: „Шта да ради српски народ онда, кад му се потлачи највеће и најсветије право?“ То је главно. Покаже ли сабор, да је мекан, кукавица, неспособан да стане на браник, за најглавнију тековину наших предака, онда смо свршили. Онда ће бити јасно, да се с нами најбоље излази на крај онда, кад нам се стане ногом за врат. У свакој борби најпре пропада онај, који нема снаге, да се одупре.

Казало се лане, на сабору: Не можемо више попуштати. Довде, а не даље. Попустимоли сад, онда ће рећи: „цифрали сте се, ал сте признали, чему се опирасте. И тим ће бити само већа срамота.

Ако је дошло до силе, до отимања, онда је што друго. Нека отму, узму, ал својевољно дати не смемо. И наши претци доживише Косово, ал ми немамо права, да их због тог кривимо. Били су слабији. Срби с оне стране Саве и Дунава тражиће још увек Косово, јер га се нису никад одрекли, и добиће га. Ал да је цар Лазар предао златне кључе од градова, онда би било зло. Тако је и с нами. Народ тек онда изгуби право, кад га се сам одрече. А ми се тог права одрећи не смемо, јер га нисмо ми добили. Нису га наши претци ни само за нас извојевали, него и за ону нашу децу у колевци, па и за оне наше потомке, који ће се тек родити. Ми не смемо допустити, да ради сабор, како се не може, да ради безуспешно, јер би народ то видио, па напослетку казао: Од свег овог рада и млатања, ја не видим вајде; биће да имају право они, који кажу: не ваља автономија. То ми не смемо допустити.

Знам да има, који бране политику попуштања. Но бранити се може и то, да је снег црн. Али политика попуштања, то је као неко стрмо и клизаво брдо. Неко из најбоље намере каже: хоћу само један корак даље, ал кад тај један корак учини, он није сигуран, да се неће још два три корака срозати доле, па се после и сам пита, шта га је снашло. За мене је главно ово: Ми нећемо туђе. Нећемо да освајамо ми неко Душаново царство, па да стрепимо, да се плашимо, него хоћемо, да наша црква буде наша, да наша школа буде наша, да се држи, што нам је признато, а то тек не може нам нико забранити, а кукавица је, ко од тог одступи. Сабор је у адреси добро пошао, нек дакле одржи реч. Ја бих вам предложио браћо, да усвојите ову одлуку:

(Чита одлулу, коју доносимо на челу листа. Ур. Заст.)

Ово, што ми тражимо у овој одлуци, право је, дужност нам је. Неки је од нас уморен од мотике и плуга, неки од чекића и пера, па кад данас у недељу, у добу одмора жртвовасмо ово сат два, те подигосмо реч, сакуписмо наш глас уједно, да тај глас што даље одјекне, неће нам бити жао. Имали што светије, нег за народну ствар казати реч? А ја видим, да сте се ви браћо скупили данас у много већем броју, но икад до сад ово последњих година. Скупили сте се, да с правом кажете: „Нек наши посланици одрже реч; нек очувају свој образ; јер кад очувају свој образ, очуваће и наш.

Томић при крају говора предлаже, да се усвоји одлука.

После Јаше Томића узима реч ђока Крушедолац, занатлија. Он је рекао у главном ово: „До сад смо се јако варали. Чим је један од такозваних научењака проговорио, ми смо му све веровали и одмах смо му викали „Живео“. Сад је то са свим друкчије. Ми смо научили мислити, па више не верујемо на просту реч, већ људе оцењујемо по делу. Народ више није као медвед, кога вуку за брњицу и који игра онако, како му се свира. Ја сам од занатлија, од радника привредних, први, који на оваквом збору у Новом Саду говорим, дочим данас на овом нашем збору нема некадањих наших првака. Они су нас оставили, но поред свег тога, ако хоће слогу — ево им братске руке! А ако хоће да иду у Турке — проста им била Мека и Медина, па пека у Мухамеда нађу рајског насеља. Па ако би дотле дошло, да нас сви научењаци оставе, онда ће се занатлије прихватити пера, узеће оно старо Милетићево перо у руке, те тешко онда народним противницима, јер кога то перо погоди, тај се више дићи неће. Но хвала богу у нашој интелигенцији има још честитих људи, има још поборника за народна права, као што смо се из беседе Томићеве уверили, па за то и ја предлажем, да се предложена одлука усвоји“. Крушедолчев говор био је пропраћен са бурно „Живео!“

Иза ђоке Крушедолца устаде Милан Јовановић и рече у главном ово: „Допустите ми мало сравњење. Беше неки миран човек. Као честит човек радио је у свом врту, али преко ограде дође неки пусник и хтеде том мирном човеку све одузети на силу. Тај мирни човек — то је српски народ, а онај пусник — но па то би могао Гермам бити. Ми имаио силног народног богатства. Ту су наши народни фондови, ту 50.000 јутара манастирске земље, па поред свег тога народ нема никакве користи. Време је по томе, да народ Герману каже: „Доста је и твога било! Сад је право да народ буде господар своје имаовина, и за то прихваћам ја Томићеву одлуку.

Пошто се нико више за говор није пријавио, то председник пита, да ли се предложена одлука прима.

Збор једногласно и одушевљено решава, да се одлука прима.

Тим се овај збор закључио, а после закључа устаде брат Сава Стојковић и у неколико јетровитих речи опрости се у име збора од Јаше Томића, који сутра путује у вацки затвор.

Вести из места и са стране.

Вацки гост. — Данас, у понедељак 20. октобра отпутовао је Јаша Томић у Вац, да издржи досуђени му тромесечни државни затвор. У Вацу дакле српско име угинути неће, докле год буде у Угарској слободна штампа постојала. Но у месецу фебруару светац је сретење, те Јашини пријатељи, једномисленици и „Застава“ једва чекају, да се опет с њиме сретну. Вратио нам се Јаша сретно и здраво у нашу средину — то је жеља свију нас. — Са Јашом Томићем отишла је у Вац и његова жена, гђа Милица.

Зашто је Герман слаб? На то питање неће нам одговорити ни Германов лекар, ни апотекар, већ баш главом сам — Герман. Његов верни слуга игуман ковиљски Мирон Ђорђевић походио је свог госу и нашао га болног и слабог. Ражалило се милостиво срце калуђерово, па ће смирено запитати, зашто је „светост“ тако слаба? Германов је одговор гласио: „Е синко, незнаш ти шта ме мори. Борба, љута борба сломила је моје здравље, моју снагу. Јест слаб сам, ал како и не. Та да сам овај карловачки брег, морао би се одронити, срушити и нестати, а не кад сам само — човек. Па доста сам и дуро. **Није шала двадесетпет година борим се ја против народа!** Али нека, слаб сам, они су ми разорили здравље, но ја ипак не очајавам у мојим грудима још се спрема, кува — **освета!** Чекај синко, стрпи се дочекаћеш и то“. — Ето то рече Герман. Питамо сада и ми, дали ће збиља дочекати Герман време своје освете. Дал ће је дочекати или ће се онда сурвати, кад помисли да је већ освета ту? Сабор и држање посланика решиће свакако то.

Мађарски лист о нашем сабору и посланицима. „Фигетленшег“ лист мађарске крајње левице доноси врло занимљив допис о нашем сабору од свога нарочитог извештача. У допису се прво осуђује, што је сабор на брзу руку сазван и што је кратко време до одржања сабора, па се немогу посланици споразумети са својим бирачима, те наставља: „А то је баш жалосно. У осталом ако у Бечу или Пешти мисле, да ће тиме међу члановима конгреса посејати раздор и нагнати их на попустљивост, онда се они љуто варају. У опште влада то мишљење, да конгресни посланици морају радити на збацивању незаконитог патријарха Анђелића, ма какав одговор дошао на адресу. Јер потребу тог „морања“ створила је сложна воља и жеља српског народа. Посланици се морају повиновати гласу народа. А ако ово не учине, задовољиду ли се ако остане Анђелић, онда неће бити у очима народа ништа друго но гадне — издајице. Народ ће онда с њима поступати онако, како сваки разуман народ поступа са својим издајицама. Али ми не верујемо, да су се посланици у толикој мери одметли, да би мотли издати народну ствар. Народ још верје у њих, ал тешко ће им бити, ако овог поверења нестане као јутарње магле Од посланика зависи да не буде тако. Велика је погрешка у опште, што се у Бечу тако обожава Анђелић и да се прноси целом српском народу у Угарској због једног рђавог и грабљивог човека. Ваљда би паметније било поступати са једним целим народом онако, да он нема узрока тужити, него због Анђелића стварати незадовољне елементе. Но шта говорим?! Зар се може и што добро и паметно очекивати из Беча . . .?“

Дружина српског народног позоришта отишла је — као што нам то из Кикинде јављају, — у Панчево. Дружина је у Кикинди имала доста издатака, но они су сви намирени, те дружина није имала дефицита. Наш дописник хвали ратарски сталеж и вели да се то може само ратарима захвалити, јер су они врло марљиво посећивали представе.

Кратке вести. У Валпову у Хрватској појавила се колера. — У селу Арапову у Хрватској убили су тамошњег сељака Раду Прицу. — У Пешти је једне ноћи прегледала полиција станове, те је нашла у каналу једног парног млина 30 голи људи, који су лежали у топлој води. Ови јадници нит имају стана, нит одела. — Чивутин Естерајнер у Брчкој отровао је из љубоморности своју жену, па себе. — Жељезничка пруга Винковци-Брчка предана је промету. — У Сегедину се ушло у траг компанији која прави банке стотинарке. — У Краљској се појавило много курјака. — У Кракову ће се подићи споменик великом пољском песнику Мицкијевићу. — Неки Шваба у Каселу боловао је од желудаца. Неко му саветовао да попије бурмут у кави. он то учини, но умре за кратко време: отровао се од бурмута. — Др. Милан Лесковац честит Хрват, члан странке права умро је. Лака му земља. — У Љубљани бесни колера, а исто тако по јавила се та немила гошћа и у два места у Немачкој. — У Француској проузроковала је поплава велику штету. — У Сарајеву јако владају богиње.

Трговина.

= **Нови Сад** 20. октобра (1. новембра) Житарска пијаца. Шеница прве каквоће плаћена 8 ф. 30—50 н.. средња 8 ф. 20 н., лакша роба 7 ф. 90—8 ф, Наволица 7 ф. 50 н. Зоб 5 ф. 60 до 70 н, Јечам 5 ф. 70—80 н. Кукуруз 5 ф. 50 до 70 н Нов некрљен 2 ф. 80—90 н., окрљен 4 ф. 10—20 н. од 100 кгр.

Посао са производи веома малога промети има. Вариво се нетражи.

На свињској пијаци се траже лакши свињи, тешке је робе за Будимпешту ових дана однешено. Плаћа се за тешке свиње 36—37 н., средње 37 до 38 н.. лакше меснате 39—40 н. од 1 кгр.

Пекмез славонски 15 ф., босански 14 ф. Мед 22 ф. Восак 130—132 ф.

Најновије вести.

Бугари попуштају. То је најновија вест, коју нам донесе брзојав из Софије. Министарски савет закључио је, да пусти на слободу затворене бугарске официре, који су у последњем преврату учествовали. Тиме оће Бугари да се приближе и споразуму са Русијом. То је учињено поводом Каулбарсове ноте од 27. октобра, у којој стоји, да ће Русија приступити најоштријим мерама, ако се официри не пусте. Бугарска влада мисли, да је тиме Русија хтела пружити прилику за споразум, па да би влада омогућила избор новог кнеза, пустила је затворене официре. Да ли је баш тиме „омогућила“ избор, то ћемо тек видети.

БРЗОЈАВИ „ЗАСТАВИ“.

(Стигли 20. октобра у вече.)

Трново. Јуче се отворила велика скупштина. Намеснике Стамбулова и Муткурова допратили су у скупштину официри трновског гарнизона. Стамбулов је прочитао извештај о раду намесника после државног удара од деветог августа. Даље рече, да је скупштина изабрана ради избора новог кнеза. Нада се, да ће посланици изабрати таквог кнеза, који ће свој живот посветити за очување интереса отаџбине. — Каравелов је остао у Софији, а телеграфски је пристао уз изјаву Стамбулова и Муткурова. Скупштина приступа избору чланика. С погледом на држање Русије трајаће скупштина врло кратко време. По свој прилици за три четири дана биће дански кнежевић Валдемар изабран за бугарског кнеза.

КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ.

Изашла је из штампе књижица:

ПАРНИЦА

против

ЈАШЕ ТОМИЋА

уредника „Заставе“

(ПРЕД БУДАПЕШТАНСКОМ ПОРОТОМ 2. ОКТОБРА 1886. ГОДИНЕ.)

Цена 6 новч.

Ток ове занимљиве и важне парнице био је и у самој „Застави“ доста непотпуно описан. Показала се потреба да шири круг нашега света добије опширан ток парнице. Одговарајући с једне стране тој потреби, а с друге стране жељи једномишљеника, издао сам ову књижицу.

Књижица износи 2 штампана табака а стаје **6 новч.**, а ко пошље још 2 новч. послаће му се књижица поштански наплаћена. Наручбине се шаљу искључиво мени потписатом у Н. Сад.

Књижице се могу добити и у српским књижарама.

Нови Сад 15. октобра 1886.

Иван Иванић,
сарадник „Заставе.“

Ред пловидбе

помесног пароброда „Нимфе“ од 3. окт.

Из Каменице у Нови Сад:
Пре подне: 1/2 6, 8, и 3/4 10 сахата.
После подне: 2, 4, и 6 сахата.

Из Новог Сада у Каменицу:
Пре подне: 7, 9, и 11 сахата.
После подне: 3, 5, и 1/4 7 сахата.
Недељом и свецем по потреби.

ОГЛАСИ.

ПАЈА АРСЕНИЋ,

У ИЛОКУ

препоручује своје добро снабдевене подруме са **сваковрсним црним, белим и шилер** (столним и дезертним) вином, **правом сремском шљивовицом и коњаком,** како у бурадима, тако и у бутелама, **комовицом** ракијом, и **правим винским сирћетом.**

Уједно препоручујем свима и свакоме мој већ одавна на гласу **бермет**, са грожђем по **ф. 16.**— а чисто оточен по **ф. 30.**— 100 литара.

Ценовнике шаљем на захтевање свакоме **бадава и франко.** 9—10

ШПЕЦЕРАЈСКА ТРГОВИНА

Г. А. АДАМОВИЋА

У ВЕЛ. БЕЧКЕРЕКУ

потребује једног од млађих спомоћника и једног шегрта. Ступити могу одма. 3—3

ПРОДАЈА КУЋЕ.

Кућу моју на житној пијаци на ћошку (пређе Платонова) продајем из слободне руке. Ближа извешћа код долепотписаног.

2—3 **Љубиша** у Ново Пазово.

МЕШОВИТА ТРГОВИНА

ФРАЊЕ ПЕКЛЕ

у Карловци код црвеног рака

потребује млађег помоћника и шегрта, исти морају добро српски знати. 2—3

МУШКОГ ОДЕЛА КРОЈАЧ

ИСИДОР КАЋАНСКИ

У СЕНТОМАШУ

потребује једног кројача који је више година у радњи као кројач провео. Ступити може одма. 1—3

Власник и издавалац Милица Томић рођ. Милетић. Одговорни уредник Лаза Нанчић. Српска штампарија дра Светозара Милетића

по реду исприповеда, па онда настави: Е мој Перо, каже моја мати, сад је зло време настало! Не гледи се више на правду и поштење; јер да се у Карловцима поступало по правди, моја мати не би онако прошла и ја би био примљен у благодејаније; знаш, да сам сирома а добро се учим. Ал сад, вели моја мати, то је благодејаније само за децу оних, који су као наш Тута. Патријар мрзи Румљане, што нису сви као Тута, ал онда боље би било да их и нема. Стрина Пела је говорила мојој матери, да моли Туту да ми изради благодејаније, но она јој је баш ваљано одговорила: да и ако је сирота још толико поноса има, да ће пре ма шта радити, него једнога Туту за љубав какву молити! Знаш, настави Влада за тим живље, њега код нас нико и не гледи, и сваки га се клони, али у Карловци њега волу. Па на част им њихов Тута, нису ваљда ни они бољи од њега, — ал моја мати право има, што таког човека и онда презире, кад би нам могао помоћи!

Па зашто управо мрзи патријарх Румљане, запита ће Пера?

А бог би га знао! одговори Влада Моја мати вели, да ту има много Тутине заслуге. Па после, криво је патријару, што су Румљани добри родољуби, па неће да бирају на сабор људе, који би продали народна права, и што су за њим викали: „Ију ју“ кад је оно долазио у Руму у сватове.

Ал то није лепо од њега, што мрзи све Румљане; тек ваљда нису му сви криви?! Па баш да и јесу, он, као патријар, требао би да нам примером покаже: да ваља и своје непријатеље љубити! —

Рума. —нин.